

POSTANOWIENIE

18 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.K.
przeciwko kuratorowi zmarłego B.R.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej A.C.
o ustalenie ojcostwa,
na skutek skargi kasacyjnej kuratora zmarłego B.R.
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu
z 11 marca 2025 r., I Ca 471/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nisku na rzecz adwokat D.W., kuratora zmarłego B.R., kwotę 240 zł tytułem wynagrodzenia za udział kuratora w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu oddalił apelacje pozwanego i interwenienta ubocznego od wyroku Sądu Rejonowego w Nisku z 10 lipca 2024 r., którym ustalono, że zmarły B.R. jest ojcem K.K.

Kurator zmarłego wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając go w całości. Powołał się na oczywistą zasadność skargi (art. 398° § 1

pkt 4 k.p.c.), wskazując na naruszenie przez Sąd II instancji zasad prawidłowej kontroli instancyjnej przez zaaprobowanie orzeczenia Sądu I instancji na podstawie dowodów, które nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięcia w przedmiocie ustalenia ojcostwa w sposób pewny.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł m.in. o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka zachodzi wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze jest dostrzegalna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (zob. postanowienia SN: z 29 listopada 2022 r., I CSK 4912/22; z 30 listopada 2022 r., I CSK 2735/22; z 20 października 2023 r., I CSK 1612/23; z 26 października 2023 r., I CSK 76/23, i z 31 października 2023 r., I CSK 4805/22).

Zaskarżone orzeczenie nie jest dotknięte wskazaną wyżej kwalifikowaną wadliwością. Zresztą skarżący nie wskazuje nawet, jakie konkretnie przepisy postępowania miał naruszyć Sąd II instancji. W rzeczywistości skarżący stara się zwalczyć dokonaną przez ten Sąd ocenę wiarygodności przeprowadzonych w sprawie dowodów. Takie działanie jest niedopuszczalne w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., zgodnie z którym podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W ramach kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy nie kontroluje samej oceny dowodów, a jedynie jej legalność. Skarżący mógłby zatem kwestionować ocenę dowodów tylko wtedy, gdyby była oparta na materiale dowodowym zebrany z naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe (zob. m.in. wyrok SN z 8 listopada 2005 r., I CK 178/05). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w rozpoznawanej sprawie. Nie budzą bowiem zastrzeżeń ani sposób przeprowadzonego postępowania dowodowego, ani ocena zgromadzonego materiału.

Wobec śmierci B.R. uzasadnione było przeprowadzenie dowodu z badania DNA w kierunku ustalenia pokrewieństwa biologicznego między powodem a W.R. jako domniemanym bratem (synem zmarłego), zamiast między powodem i domniemanym ojcem, nawet jeśli wiąże się to z ustaleniem prawdopodobieństwa pokrewieństwa na nieco niższym poziomie (99,9998 zamiast 99,9999%). Należy przy tym podkreślić, że Sąd II instancji oparł swoje wnioski nie tylko na badaniu DNA, ale również na opinii biegłego sądowego z zakresu ustalania ojcostwa i pokrewieństwa biologicznego, zdjęciach powoda z B.R., zeznaniach matki powoda oraz innych świadków.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Wynagrodzenie dla kuratora zmarłego zasądzono na podstawie § 4 ust. 1 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Ustalając wysokość wynagrodzenia kuratora, Sąd Najwyższy nie zastosował § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla

strony w sprawie cywilnej z uwagi na stwierdzenie jego niezgodności z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 23 kwietnia 2025 r., SK 89/22, OTK-A 2025, poz. 47.

Marcin Krajewski

(E.M.)

[SOP]